

Pràcticum i treball de fi de màster**2013/2014**

Codi: 42099

Crèdits: 18

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4310486 Màster Universitari en Formació de professorat d'educació secundària obligatòria i batxillerat, formació professional i ensenyament d'idiomes	OB	1	A

Professor de contacte

Nom: Digna Maria Couso Lagaron

Correu electrònic: Digna.Couso@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

No es contemplen

Objectius

L'estructura del mòdul és comuna a totes les especialitats, encara que el seu contingut i desenvolupament està relacionat tant amb el mòdul comú (formació psicopedagògica i social) com amb el mòdul específic corresponent a la seva especialitat.

El mòdul de pràcticum i treball de fi de màster té dues parts diferenciades però complementàries. El treball que l'estudiant realitzarà al llarg del mòdul ha de servir-li per tenir un contacte amb la realitat de la professió, i per aquest motiu es desenvolupa en gran part en un centre d'educació secundària sota la supervisió d'un tutor de practiques al centre i un tutor de practiques a la universitat.

En primer lloc, l'estudiant haurà de conèixer la realitat d'un centre educatiu, les seves funcions, estructura i organització, així com integrar-se en la vida i les activitats del centre de practiques en general i del seu tutor de practiques al centre en particular. En segona instància haurà d'integrar-se en un grup classe i realitzar activitats d'intervenció tant acompanyada com autònoma. En conjunt, la seva feina, tant en les fases de preparació a la universitat com en la seva estada en un centre de secundària, li ha de permetre posar en pràctica les competències necessàries per al seu desenvolupament professional, amb l'ajuda del tutor de la universitat, del coordinador de pràctiques del centre i del tutor de practiques del centre.

D'altra banda, la realització del treball de fi de màster, que es realitzarà amb posterioritat al pràcticum, ha de possibilitar la reflexió i/o recerca sobre continguts i experiències clau del màster, per tal de mostrar-ne competència professional en la identificació, l'anàlisi i la proposta de solucions de problemes educatius de rellevància.

Competències

Màster Universitari en Formació de professorat d'educació secundària obligatòria i batxillerat, formació professional i ensenyament d'idiomes

- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Adquirir estratègies per a estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per a aprendre per sí mateixos i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.
- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
- Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals per a desenvolupar aquelles

- necessàries en el seu desenvolupament i la seva pràctica professional.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de la especialització cursada.
  - Comunicar-se de manera efectiva, tant de manera verbal com no verbal.
  - Concretar el currículum que es vagi a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix, desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants.
  - Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.
  - Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seva situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.
  - Conèixer la normativa i organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament.
  - Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
  - Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura en el entorn on estigui ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació dels estudiants de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, investigació i innovació dels processos d'ensenyament-aprenentatge.
  - Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
  - Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la investigació.
  - Informar i assessorar a les famílies sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge i sobre la orientació personal, acadèmica i professional dels seus fills.
  - Interpretar les diferents necessitats educatives dels alumnes amb la finalitat de proposar les accions educatives més adequades.
  - Organitzar un grup d'estudiants per a un bon desenvolupament de les activitats compartides.
  - Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament-aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels estudiants així com la orientació dels mateixos tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
  - Posseir les habilitats d'aprenentatge necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de l'especialitat, com en els aspectes generals de la funció docent.
  - Treballar en i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinars) i desenvolupar actituds de participació i col·laboració com a membre actiu de la comunitat.

Resultats d'aprenentatge

1. Acreditar un bon domini de l'expressió oral i escrita a la pràctica docent.
2. Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
3. Adquirir estratègies per a estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per a aprendre per sí mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.
4. Adquirir experiència en la planificació, la docència i l'avaluació de les matèries corresponents a l'especialitat.
5. Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos pel desenvolupament professional.
6. Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals per a desenvolupar aquelles necessàries en el seu desenvolupament i la seva pràctica professional.
7. Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de la especialització cursada.
8. Concretar el currículum que es vagi a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix: desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants.
9. Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seva situació actual,

- perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.
10. Conèixer la normativa i organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament.
  11. Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
  12. Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estigui ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació dels estudiants de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, investigació i innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
  13. Dominar les destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar un clima que faciliti l'aprenentatge i la convivència.
  14. Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals.
  15. Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
  16. Informar i assessorar a les famílies al voltant del procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre la orientació personal, acadèmica i professional dels seus fills.
  17. Organitzar un grup d'estudiants per a un bon desenvolupament de les activitats compartides.
  18. Participar en les propostes de millora en els diferents àmbits d'actuació a partir de la reflexió basada en la pràctica.
  19. Posseir les habilitats d'aprenentatges necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de l'especialitat, com en els aspectes generals de la funció docent.
  20. Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinars) i desenvolupar actituds de participació i col·laboració com a membre actiu de la comunitat.

Continguts

El mòdul s'estructura en els següents blocs:

A) PRÀCTICUM

BLOC 1. Tallers de formació complementària

Tallers d'Expressió Oral Anàlisi dels formats d'interacció per facilitar la construcció del coneixement. Reflexió sobre els recursos discursius basats en la utilització d'estratègies retòriques i ajudes visuals. Preguntes reflexives versus reproductives. L'argumentació en l'àmbit acadèmic. Els tallers d'expressió oral inclouran una sèrie de tutories voluntàries per als alumnes amb més dificultats.

Tallers d'Educació Emocional: La relació entre docents i alumnes. Tipus d'estratègies discursives. Les explicacions orals a classe.

Tallers Generals: Educació per la sostenibilitat; Ensenyament integrat de Continguts i Llengua Estrangera (AICLE), Ensenyament per àmbits, Les eines TIC, Sortides professionals d'educació (entre altres possibles temàtiques).

Tots aquests tallers es desenvoluparan la primera setmana del curs.

BLOC 2. Pràctiques d'observació en un centre d'Educació Secundària o Escola Oficial d'Idiomes (EOI).

Primera fase de les pràctiques en un centre d'Educació Secundària o EOI que ha de servir per conèixer el centre i el seu entorn, el seu projecte educatiu i les concrecions del mateix; l'organització general, el funcionament del departament corresponent a l'especialitat, l'anàlisi dels recursos del centre per una educació de qualitat, el treball del professor tutor de secundària i les diferents intervencions en què el tutor actua com a docent. El practicant també pot col·laborar amb el tutor en la planificació i execució d'activitats a l'aula.

Durant el curs 2013-14 el practicum d'observació (Fase II) es durà a terme del 18-11-13 al 29-11-13

BLOC 3. Pràctiques d'intervenció en un centre d'Educació Secundària o Escola Oficial d'Idiomes (EOI).

Segona fase de les pràctiques en un en un centre d'Educació Secundària o EOI que ha de servir per completar les pràctiques d'observació i analitzar les característiques professionalitzadores del professor de secundària. Així mateix, durant aquest període l'estudiant en pràctiques realitzarà petites actuacions d'intervenció acompanyada i una intervenció autònoma com a professor. Aquesta intervenció haurà de ser dissenyada, implementada i avaluada per l'estudiant sota la supervisió del tutor de la universitat i amb el vist-i-plau del tutor del centre.

Durant el curs 2013-14 el practicum d'intervenció (Fase IV) es durà a terme del 17-02-14 al 28-03-14

B) TREBALL FI DE MÀSTER

BLOC 4. Treball fi de màster. L'estudiant haurà d'elaborar un treball de reflexió final i en farà una presentació pública oral davant un tribunal que permeti mostrar que ha adquirit el conjunt de competències del màster que el capaciten per iniciar la seva actuació com a docent de la seva especialitat en un centre d'educació secundària

Metodologia

Durant les diferents fases del pràcticum s'establiran activitats dirigides, com ara tallers o seguiment dels documents del portafoli, activitats supervisades, en forma de tutories individuals o col·lectives, i autònomes, on l'alumant haurà de preparar les activitats a realitzar en els períodes de pràctiques a l'Institut, els documents del portafoli i el treball de fi de màster.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Tallers i seminaris de seguiment del pràcticum i treball de fi de màster. Seguiment documents de portafolis. Autoavaluació i coavaluació entre l'estudiant, el tutor del centre i el tutor de la universitat	50	2	1, 4, 5, 6, 10, 18
Tipus: Supervisades			
Tutories presencials (col·lectives o individuals) i pràctiques d'observació i d'actuació en un centre de secundària	200	8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Tipus: Autònomes			
Preparació d'activitats a realitzar en els períodes de pràctiques. Preparació i elaboració de portafolis del pràcticum i del treball de fi de màster	199,5	7,98	1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 19, 20

Avaluació

A) Pràcticum

Durant les diverses fases del pràcticum l'estudiant elaborarà un recull documental o portafoli amb els següents

documents:

Doc. 1: Expectatives (1-2 fulls)

Doc. 2: Primera estada a l' institut (observacions pautades) (4-6 fulls)

Doc. 3: Planificació docent (disseny d'una unitat didàctica) (10 fulls +Annex)

Doc. 4: Actuació docent, Valoració personal i propostes de millora (3-6 fulls +Annex)

En les sessions de seminari de seguiment del pràcticum el tutor de la universitat orientarà l'estudiant sobre el contingut de cadascun dels documents que formaran el portafoli. Així mateix el tutor del centre orientarà l'estudiant especialment per a la realització de la planificació i l'actuació docent.

Per a l'avaluació del pràcticum es tindrà en compte l'assistència i participació en els tallers i en els seminaris de seguiment del pràcticum. Així mateix es valoraran el conjunt d'actuacions en el centre de secundària i el contingut del portafoli.

Per a l'avaluació del pràcticum es tindrà en compte el següent barem:

Assistència i participació en els tallers i el seminari de seguiment del pràcticum:	25%
Valoració del portafoli del pràcticum:	50%
Valoració de l'informe del tutor i del coordinador de practiques del centre de secundària:	25%

Per aprovar el pràcticum caldrà haver superat cadascun dels apartats anteriors. Això inclou tenir aprovats cadascun dels documents del portafoli.

En el cas del document 3 del portafoli (Planificació docent o disseny d'una unitat didàctica), aquest s'ha de lliurar en una versió adient per a la implementació abans del segon període de practiques, i per tant la data d'entrega final és el 14 de febrer de 2014.

B) Treball fi de màster

A les sessions de seminari de seguiment del treball de fi de màster el tutor de la universitat orientarà

l'estudiant sobre el desenvolupament del treball i revisarà la seva elaboració. El treball de fi de màster serà un petit treball d'indagació a l'aula o d'aprofundiment i reflexió teòrica, concebut com una activitat d'autoformació. Es realitzarà a partir de dades empíriques (enregistraments, treballs dels alumnes de secundària, entrevistes, observacions, diaris, materials d'aula) i/o lectures d'aprofundiment didàctic (articles de difusió, recerca, reflexions, etc). Pot estar relacionat amb algun treball previ que s'hagi desenvolupat durant el curs i sobre el que ara es vulgui aprofundir més mitjançant un estudi de caire empíric o teòric.

Es farà una defensa oral del treball de fi de màster davant d'un tribunal.

L'extensió del treball serà de 25 pàgines, aproximadament, i s'haurà de lliurar tant en format electrònic com en paper abans del 16 de juny de 2014 (o del 8 de setembre de 2014), en cas que de s'hagi de presentar al setembre).

La defensa oral del treball es farà entre el 19 i 27 de juny (o entre el 9 i 17 de setembre de 2014).

Per a l'avaluació del treball fi de màster es tindrà en compte el següent barem:

--	--

Seguiment del treball per part del tutor:	10%
Valoració del treball escrit per part del tribunal	50%
Valoració de l'exposició oral per part del tribunal	40%

L'estudiant haurà d'haver superat el pràcticum per tal de poder presentar el treball de fi de màster.

L'assistència als tallers i al seminari de seguiment del pràcticum és obligatòria (mínim 80% d'assistència) i cal assistir a totes les sessions que es realitzaran en el centres educatiu, seguint l'horari del tutor de practiques i les activitats programades pel coordinador de practiques (100% d'assistència).

La qualificació final del mòdul s'obtindrà fent una mitjana ponderada entre la qualificació del pràcticum (12 cr) i la del treball de fi de màster (6 cr), d'acord amb el nombre de crèdits de cada part.

Per poder fer mitjana cal haver aprovat les dues parts del mòdul (Pràcticum i treball de fi de màster).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Pràcticum	66,6%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20
Treball de fi de màster	33,4%	0,5	0,02	1, 2, 4, 5, 6, 7, 15, 18, 19

Bibliografia

La bibliografia serà facilitada pels tutors de pràcticum i treball de fi de màster de cada especialitat